

El rei i Petras

S abíeu que el rei inverteix grans quantitats de diners en borsa? Jo, no. Me n'he assabentat aquesta setmana (la setmana passada per al lector) llegint *Vendetta*, el nou llibre d'Ernesto Ekáizer, periodista d'*El País* especialitzat en economia. De fet, el llibre no tracta del rei ni dels seus negocis, sinó de Mario Conde i de la trama delictiva del cas Banesto (per cert, una investigació de primera categoria). Però cap al final, com qui no vol la cosa i amb exquisida prudència, Ekáizer ens explica que el rei tenia dos comptes corrents a Banesto en el moment que el banc fou intervingut, i que és un assidu del mercat borsari. De les múltiples operacions en borsa de sa majestat, Ekáizer ens n'explica una. Resulta —ho poden llegir en l'entrevista que fem al periodista en aquest mateix número— que Juan Carlos I va fer una d'aquestes inversions l'any 1992; concretament, va comprar accions d'Asturiana de Zinc per valor de 200 milions de pessetes. Dos-cents, amb dos zeros. “Una” de les inversions.

Resulta també que poc temps després el mercat mundial del zinc va fer una davallada inesperada i el rei va perdre el 60% de la inversió. Es a dir, 120 milions. Com que del 92 ençà no hem observat que el tren de vida de la família reial s'hagi moderat, sinó ben al contrari, modestament haurem d'arribar a la conclusió que el rei és una persona que pot perdre 120 milions d'una tacada i quedar tan tranquil. No conec ningú que pugui dir igual. Enhorabona, senyor. Suposo, a més, que els assessors fiscals del monarca deuen tenir cura que les seves inversions siguin prudentes. Per entendre'ns: deuen controlar que no es jugui en borsa una part substancial del patrimoni, i que el que s'hi juga no s'ho jugui tot a una carta.

El present paràgraf, me'l podria estalviar, perquè segur que les preguntes que m'he anat fent durant tota la setmana se les deu fer ara el lector. Per exemple: quin és el patrimoni “real” del rei? D'on treu tants de diners, quan sempre ens havien dit que vivia d'una assignació a càrrec dels pressupostos de l'estat? És lícit que el monarca tingui interessos econòmics tan importants en

empreses tan importants? No podria fer ús del seu accés a informació privilegiada? (i, si us plau, que ningú no em vingui a dir que el rei no té informació avançada sobre les grans decisions del ministre d'Economia, o que, per exemple, no va saber que el Banesto seria intervingut molt abans que no la resta dels mortals). I qui ens assegura, a més, que els governs d'UCD (1977-1982) i del PSOE (1982-1996) no han donat tracte de favor a les empreses en què el rei feia negoci? No afirmo, pregunto.

Dijous, mentre em feia aquestes reflexions, em va caure a les mans el número especial d'estiu de la revista *Ajoblanco* (per cert, la històrica revista ha estat adquirida per *El Mundo*). Publiquen en exclusiva un document de lectura imprescindible, l'anomenat “Informe Petras”. James Petras és un sociòleg nord-americà, col·laborador de Noam Chomsky, que l'any passat va passar sis mesos a Barcelona convidat pel Centro Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). Va dedicar la seva estada a un estudi sobre el mercat laboral del nostre país i l'impacte de les polítiques modernitzadores del PSOE en les condicions de vida de la classe treballadora i en la cultura cívica i política de les classes populars. El treball de camp és important i les

conclusions, esfereïdores. Tenim davant el nas gent que pateix molt i que les passa magres per sobreviure, i que a més ha perdut una gran part de la seva capacitat de mobilització i de protesta. Tenim un mercat laboral precari, i que en molts casos és pura explotació (us heu demanat mai què cobra una dependenta d'una d'aquestes cadenes de menjar ràpid per una jornada laboral de vuit, deu o dotze hores? I un dependent de videoclub?). Doncs bé, Petras fa un any que va tornar als Estats Units i encara és hora que el CSIC li publiqui el treball. Li donen allargs.

I penso: quants dels protagonistes de l'informe Petras aniran a saludar amb la mà, a fer voleiar la bandereta o simplement a fer pinya la pròxima vegada que l'home-que-fa-inversions-de-200-milions-i-en-perd-120 visitarà Catalunya? ■

EDUARD VOLTAS

“...haurem d'arribar a la conclusió que el rei és una persona que pot perdre 120 quilos d'una tacada i quedar tan tranquil. No conec ningú que pugui dir igual. Enhorabona, senyor.”